

تحلیل داده‌ها بر اساس صدک‌بندی انجام می‌شود**پایه داده‌ها و معیارهای ارزیابی**
وسع سنجی
دهک‌های درآمدی
و سبک‌گذاری‌های دهکی اعمال می‌شود اما نظارت‌ها، تحلیل‌ها و دقت‌ها به صورت صدکی انجام خواهد شد

علیرضا صوت‌اکبر / ایران

ادامه روند دریافت یارانه ۹ دهک درآمدی جامعه

فقط ۲ صدک بالای جامعه یارانه نقدی دریافت نمی‌کنند

گزارش

بالایی اضافه شدند و مشمول دریافت یارانه نمی‌شوند. در دومین ماه سال گذشته دولت سیزدهم اقدام به مردمی‌سازی اقتصاد کرد که در آن با حذف ارز ترجیحی، اصلاح نظام یارانه‌های کشور راد دستور کار خود قرار داد. بر این اساس در اردیبهشت‌ماه سال گذشته دولت نسبت به پرداخت یارانه‌های با مبلغ جدید اقدام کرد که طی آن با حذف دهک دهم (پردرآمد)، برای دهک اول تا سوم مبلغ ۴۰۰ هزار تومان به ازای هر نفر و برای دهک چهارم تا نهم ۳۰۰ هزار تومان برای هر نفر و برای دهک دهم تا سیزدهم تصمیمی برای حذف یارانه نقدی یا جاماندگان یارانه نقدی با آن مواجه بودند، عدم تعیین تکلیف آنها از سوی سازمان‌های ذیربط همچون سازمان هدفمندی یارانه‌ها و وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی بود که از مدت‌ها ذهن ثبت‌نام‌شدگان را به خود درگیر کرده بود. براساس اطلاعات و بررسی‌های صورت گرفته، سامانه پایگاه اطلاعات رفاه ایرانیان تا قبل از دولت سیزدهم و تا آن زمان به‌روزرسانی نشده بود و برخلاف وعده‌های داده شده از سوی مسئولان وقت این وزارتخانه اقدامی صورت نگرفته بود.

استفاده از بانک‌های اطلاعاتی دولت الکترونیک درصدها مستقیم علاوه بر آنکه شیوه راستی‌آزمایی اطلاعات را تغییر دهیم یک بار برای همیشه این نوع سوءتفاهم‌ها را از بین ببریم، لذا روال کار بر این است که شیوه دهک‌بندی بزودی تغییراتی خواهد داشت و مردم قطعاً از این سردرگمی‌هایی می‌یابند. معنای دیگر سخن سرپرست وقت وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی این بود که از ابتدای امسال داده‌های پایگاه اطلاعات رفاه ایرانیان پایش خواهد شد. بنا بر اعلام وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، این وزارتخانه از شهریورماه امسال اقدام به به‌روزرسانی داده‌های پایگاه اطلاعات ایرانیان کرد تا براساس آن بتواند معیارهای لازم را برای وسع سنجی خانوارها و دهک‌ها به دست آورد. به عبارتی برای شناسایی خانوارهای مشمول دولت سیزدهم نیازمند اطلاعاتی بود که بتواند براساس آنها نسبت به اصلاح نظام یارانه‌های اقدام کند.

تغییر در شیوه دهک‌بندی درآمدی، اولین گام در اصلاح نظام یارانه‌ها

بر اساس اطلاعات دریافتی، سامانه پایگاه اطلاعات رفاه ایرانیان از سال ۹۸ تا اواسط نیمه اول سال گذشته به‌روزرسانی نشده بود و همین امر باعث اختلال در روند مشمولان یارانه نقدی شده بود تا جایی که محمد هادی زاهدی وفا، سرپرست وقت وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در این باره گفته بود که از سال‌های گذشته تاکنون دو دسته اطلاعات وجود داشته است که یک دسته از این اطلاعات شفاف و واقعی بودند و دسته‌ای دیگر نادرست ارزیابی شده‌اند و هر دو دسته این اطلاعات در بانک‌های اطلاعاتی وجود داشته است. به همین خاطر برای اینکه سره را از ناسره تشخیص دهیم با

دسترسی به میزان و تعیین دارایی‌های هر فرد بر اساس «کد ملی» است. با داشتن یک کد ملی معلوم می‌شود که فرد چه دارایی‌هایی دارد، لذا بر اساس آن میزان وسع مشخص و بعد این وسع بین صدک تقسیم و دقیقاً مشخص می‌شود که وسع هر فرد به چه گونه‌ای است و در چه صدکی قرار می‌گیرد. یکی از شاخص‌های تأثیرگذار در داده‌های پایگاه رفاه ایرانیان، شاپرک است. بنا به گفته علیرضا عسگریان، معاون رفاه وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، هزینه‌ای که خانواده انجام می‌دهد به صورت ریز-تحلیل، همچنین ابتدا و انتهای دوره مالی‌شان نیز استخراج می‌شود. حتی میزان وام دریافتی، سود بانکی، تعاملات بانکی، ساتنا و پایا نیز استخراج و بعضاً «پورس» و «سفر خارجی» هم معدل‌گیری می‌شود. داده‌های مربوط به خانواده، بعد خانوار و ساختار خانواده؛ بعد خانوار یعنی اینکه چند نفر هستند. ساختار خانواده یعنی چند نفر از فرزندان‌شان در سن ازدواج و چند تا در سن ایجاد مشاغل هستند. آیا فرزندی دارند یا در خانواده بیمار و معلول هست؟

معیارهای مبتنی بر صدک‌بندی برای آزمون وسع خانوارها

دسترسی به میزان و تعیین دارایی‌های هر فرد بر اساس «کد ملی» است. با داشتن یک کد ملی معلوم می‌شود که فرد چه دارایی‌هایی دارد، لذا بر اساس آن میزان وسع مشخص و بعد این وسع بین صدک تقسیم و دقیقاً مشخص می‌شود که وسع هر فرد به چه گونه‌ای است و در چه صدکی قرار می‌گیرد. یکی از شاخص‌های تأثیرگذار در داده‌های پایگاه رفاه ایرانیان، شاپرک است. بنا به گفته علیرضا عسگریان، معاون رفاه وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، هزینه‌ای که خانواده انجام می‌دهد به صورت ریز-تحلیل، همچنین ابتدا و انتهای دوره مالی‌شان نیز استخراج می‌شود. حتی میزان وام دریافتی، سود بانکی، تعاملات بانکی، ساتنا و پایا نیز استخراج و بعضاً «پورس» و «سفر خارجی» هم معدل‌گیری می‌شود. داده‌های مربوط به خانواده، بعد خانوار و ساختار خانواده؛ بعد خانوار یعنی اینکه چند نفر هستند. ساختار خانواده یعنی چند نفر از فرزندان‌شان در سن ازدواج و چند تا در سن ایجاد مشاغل هستند. آیا فرزندی دارند یا در خانواده بیمار و معلول هست؟

ادامه روند طرح‌های معیشتی دولت در سال آینده

دولت سیزدهم در راستای امنیت پایدار غذایی و رفاه اجتماعی اقدام به اصلاح نظام یارانه‌ها کرد. در ۷ دهک اول درآمدی، طرح‌های حمایتی و معیشتی خود را در قالب طرح‌های کالابرج الکترونیک، بیسنا و تغذیه سالم برای کودکان دچار سوءتغذیه در سال آینده نیز ادامه خواهد داد. در همین حال سید صولت مرتضوی، وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی گفته است که دولت یک‌سری سیاست‌های کمک‌معیشتی و تشویقی برای مردم در نظر دارد تا به شکلی بتواند قیمت‌ها را متعادل کند. مرتضوی در مورد اختصاص کالابرج هم گفت: در بودجه سال آینده یارانه نقدی تا میزانی که مصوب شده است تماماً ادامه دارد و تحت هیچ شرایطی یارانه نقدی حذف نخواهد شد، اما دولت سیاست‌های تشویقی و کمک‌معیشتی برای مردم در نظر دارد تا بتوانیم به شکلی قیمت‌های کالاهای اساسی را متعادل و این موضوع را عملیاتی کنیم.

جابه‌جایی ۷ میلیون نفر بین دهک‌ها با اعمال صدک‌بندی

معاون وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی با تأکید بر اینکه از این پس همه برنامه‌های اعتباری دولت در پایگاه رفاه ایرانیان وارد می‌شود درباره زمان اجرایی شدن صدک‌بندی خانوارها گفت: صدک‌بندی اجرایی و کاملاً مشخص است و ما خیلی راحت می‌توانیم این را به دهک‌بندی انتقال دهیم. هر ۶ ماه یک‌بار یا سالی یک‌بار باید داده‌های جدید را اعمال کنیم و در این صورت بین دهک‌ها جابه‌جایی شکل می‌گیرد. یک عده‌ای دهک‌شان بالاتر و برخی پایین‌تر می‌روند. آنهایی که از بالا می‌روند پایین‌تر، نشان‌دهنده این است که تحلیل و داده‌ها ما دقیق‌تر و عینی‌تر بوده، اما آنهایی که می‌روند بالاتر، علیرضا عسگریان تأکید کرد که با صدک‌بندی جدید یارانه کسی قطع نمی‌شود، مگر اینکه به دهک بالاتر رفته و جزو جمعیت پنج میلیونی دهک ۱۰ شوند اما پیش‌بینی ما این است که جابه‌جایی بین دهک‌ها حدود هفت میلیون نفر است بنابراین هفت میلیون نفر بین دهک‌ها جابه‌جایی می‌شوند. از ۲۹ میلیون و ۶۰۰ هزار نفر، هفت میلیون جابه‌جایی می‌شوند. یک تعدادی از بالا می‌آیند پایین و برخی از پایین به بالا می‌روند.

عکس: ایران

همچنین یک میلیون و ۳۳۴ هزار و ۳۸۴ نفر بیمه‌شده در بخش حرفه و مشاغل آزاد، ۶۰ هزار و ۱۵۷ نفر بیمه دانشجویان، ۴۹۱ هزار و ۸۳۲ بیمه‌شده زنان خانه‌دار، ۶۹۱ هزار و ۲۲۲ نفر بیمه‌شده اختیاری و ۲۰۱ هزار و ۵۴۹ بیمه‌شده در حوزه کارفرمایان صنفی، تحت پوشش خدمات این سازمان قرار دارند. براساس آخرین داده‌های آماری حوزه تأمین اجتماعی نیز تعداد ۱۴۹ هزار و ۸۳۱ نفر در قالب بیمه‌های توافقی البته تا مردادماه سال ۱۴۰۲ بخشی از جامعه افراد تحت پوشش و ذی‌نفعان این سازمان را شامل می‌شوند.

بیمه‌شدگان اختیاری را به خود اختصاص داده‌اند. در این میان استان‌های کهک‌گلوپه و بویراحمد، بوشهر و خراسان جنوبی نیز به طور میانگین ۵۰ درصد خدمات غیرحضوری در بخش بیمه‌پردازی بیمه‌شدگان اختیاری را دارند. جدیدترین داده‌های آماری سازمان تأمین اجتماعی تا پایان شهریور سال جاری نشان از وجود ۱۵ میلیون و ۷۳۷ هزار و ۶۱۲ بیمه‌شده اصلی در این سازمان بیمه‌گر دارد که ۱۰ میلیون و ۹۱۸ هزار و ۱۷۰ نفر از آنان جزو بیمه‌شدگان اجباری شامل شاغلان بخش‌های دولتی و خصوصی محسوب می‌شوند.

خبر

پرداخت ۲۱ هزار میلیارد تومان تسهیلات اشتغال روستایی تا دی‌ماه

به گفته معاون سیاست‌گذاری اقتصادی وزیر اقتصاد در مورد عملکرد قانون اشتغال روستایی تا دی‌ماه سال جاری، ۱۰ هزار میلیارد تومان منابع صندوق از اشتغال پرداخت شد که البته با کمک بانک‌ها در قالب تسهیلات، ۲۱ هزار میلیارد تومان شد.

به گزارش خبرگزاری تسنیم، پرداخت وام اشتغال روستایی و طرح اشتغال روستایی و عشایری با هدف جلوگیری از مهاجرت به کلانشهرها، کاهش حاشیه‌نشینی و ماندگاری ساکنان روستاهای کشور در بهمن ۹۶ کلید خورد. با تصویب مجلس، مجوز برداشت ۱،۵ میلیارد دلار از منابع صندوق توسعه ملی برای ایجاد اشتغال و حفظ مشاغل روستایی صادر شد.

براساس این طرح مقرر شد معادل ریالی ۱،۵ میلیارد دلار از محل صندوق توسعه ملی نزد مؤسسات عامل (بانک‌های کشاورزی، پست‌بانک، توسعه تعاون، صندوق کارآفرینی امید و صندوق حمایت از توسعه سرمایه‌گذاری در بخش کشاورزی) سپرده‌گذاری شود و با تلفیق منابع هر مؤسسه برابر با سهم صندوق توسعه ملی به متقاضیان پرداخت شود.

محمود کریمی بیرانوند، معاون اشتغال وزارت کار اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۲ با بیان اینکه منابع موجود و بازپرداخت شده اعتباری اشتغال روستایی هزار میلیارد تومان است، عنوان کرد: اعتبارات اشتغال روستایی سال گذشته ۳ هزار میلیارد تومان بود و پیش‌بینی ما برای امسال حداقل ۸ هزار میلیارد تومان است.

اما سیدعلی روحانی، معاون سیاست‌گذاری اقتصادی وزیر اقتصاد در اولین همایش ملی «ظرفیت روستا در اقتصاد ملی» گفت: در مورد عملکرد قانون اشتغال روستایی تا دی‌ماه سال جاری، ۱۰ هزار میلیارد تومان منابع صندوق اشتغال پرداخت شد که البته با کمک بانک‌ها در قالب تسهیلات ۲۱ هزار میلیارد تومان شد.

وی افزود: از منابع اختصاص داده شده برای این منظور ۵۴ هزار میلیارد ریال آن هنوز استفاده نشده و از آنجا که قرار بود منابع اشتغال روستایی در قالب تبصره ۱۸ باشد، از تیرماه تسهیلات در این قالب پرداخت نشد و با پیگیری‌های انجام شده قرار است تا پرداخت تسهیلات به روستاییان آغاز شود.

روحانی اضافه کرد: همه پروژه‌های اشتغال‌زایی در این بخش توسط بانک‌ها مورد ارزیابی قرار گرفته تا سازگار و تضمین سوددهی داشته باشند.

در عین حال وزارت صمت، وزارت جهاد کشاورزی، وزارت میراث فرهنگی در حوزه صنایع دستی، وزارت فرهنگ و ارشاد، وزارت نیرو، وزارت ارتباطات و همچنین معاونت علمی و فناوری نیز بخشی از تسهیلات خود را به توسعه روستایی قرار می‌دهند.

معاون سیاست‌گذاری اقتصادی وزیر اقتصاد در ادامه این همایش گفت: ۴۵۰۰ میلیارد تومان نقد و ۲۵ هزار میلیارد تومان در قالب اوراق که ۲۰ درصد منابع را شامل می‌شود، به دستگاه‌ها تخصیص یافته تا با تسهیلات بانک‌ها اهرم و به روستاییان اختصاص داده می‌شود.

این مقام مسئول همچنین اضافه کرد: برآورد این است که در ماه‌های پایانی سال ۱۴۰۲ پرداخت‌های این بخش آغاز شود.